

Het Friese Wouden pad

zes wandeltochten door de zuidoosthoek van Friesland

Het Friese Wouden pad is een Lange Afstand Wandelpad tussen de Friese waddenkust en de laagveenmoerassen van de Weerribben in Overijssel. Een LAW (1-1) van ruim 150 km. Het is de vernieuwde uitgave van het Zeven Wouden pad. Je wandelt onder andere door de Nationale Parken Lauwersmeer, de Friese Wouden, het Drents-Friese Wold en de Weerribben.

Deze LAW kent onderweg aansluitingen op andere lange afstand paden, zoals het Friese Kust pad, de E9, het Drenthe pad, het streek-pad 20 Noordlike Fryske Walden, of het Overijsselse Havezaten pad. Bij Beetsterzwaag kruist het pad [het Groot Friesland pad](#): de LAW 14, van Bergen a/zee naar Emden in Duitsland.

Vanwege de coronacrisis deden we enkele van de in totaal 15 etappes van dit pad steeds vanuit chalets op de Boscamping in Appelscha: vier dag-etappes van het Friese Wouden pad en ook twee etappes van het Drenthe pad. Op deze manier blijf je een beetje in de buurt van de camping. Dus de titel van deze blog heeft als ondertitel “meerdaagse wandelingen door de zuidoosthoek van Friesland” meegekregen. (.....en een beetje Drenthe).

dag 1: Eastermar naar Ureterp.....21,5 km het Friese Wouden pad

dag 2: Ureterp naar Hemrikverlaat.....19,0 km het Friese Wouden pad

dag 3: Ureterp naar Donkerbroek W.....19,1 km het Friese Wouden pad

dag 4: Boijl naar Eese.....15,0 km het Friese Wouden pad

dag 5: Appelscha naar Diever.....21,0 km het Drenthe pad (rondje Drenthe)

dag 6: Boscamping naar Veenhuizen... .16,0 km het Drenthe pad

Onderweg

Een route door weilanden, langs opvallende lintbebouwing of terpen en over zandruggen, door bossen en heidevelden en enkele dorpen.

Het andere Friesland.

De Wâlden (de Wouden) zijn zandruggen waartussen mooie riviertjes als het Koningsdiep, de Tjonger en de Linde stromen. Het landschap kun je [een coulisselandschap](#) noemen. Van de eindeloze heidevelden zijn nog enkele kleinere exemplaren bewaard gebleven en deze worden nu gekoesterd door de Natuurverenigingen of Staatsbosbeheer. De route zoals wij die liepen komt door de Lippenhuisterheide (*Liphústerheide*), de Duurswouderheide, het grootste overgebleven heideveld van Friesland en het Fochteloërveen, met vogels als de kraanvogel en de blauwe kiekendief. Of door het Aekingerzand, de Kale Duinen, een stuifzandgebied groot genoeg om de wind de kans te geven het zand echt te laten stuiven. Met behulp van grazers wordt ook hier het gebied vrij van gras en bomen gehouden.

Opvallend is het grote verschil tussen de vele schamele huisjes van de arme keuterboeren en de luxe uitstralende herenhuizen in Beetsterzwaag en omgeving. Luxe herenhuizen veelal dankzij de winsten uit de turfwinning (door de Opsterlandse Veencampagnie). En de schamele huisjes vanwege de karige lonen voor het werk in het veen. De roerige geschiedenis die hierdoor ontstond, mede aangewakkerd door het overschakelen van turf naar steenkool, is terug te zien in het museum van Gorredijk - niet op de route, wel in de buurt - met vaste collecties over Domela Nieuwenhuis en Pieter J. Troelstra. Grondleggers van de arbeidersbeweging in Nederland.

Een bijzondere eend in de bijt van dit verhaal zijn de koloniën van Weldadigheid. Een ambitieus initiatief waar, vanaf 1818, grote aantallen mensen en families uit het hele land die in armoede leefden naar toe werden gestuurd om aan landbouw te doen, een school te bezoeken en discipline en reinheid aan te leren. Of de drank af te leren. Verschillende historische gebouwen en huizen met niet mis te verstane “opvoedkundige” termen zijn nog te zien tijdens je wandeling. Omdat het

cultuurlandschap dat is ontstaan waarschijnlijk uniek op de wereld is, is het voorgedragen als Werelderfgoed voor de Unesco lijst.

De route die door het landschap van zuidoost Friesland is gecreëerd volgt zoveel als mogelijk onverharde paden. De afwezigheid van grote steden, industrieën en of snelwegen zorgen ervoor dat je wat rust betreft aan je trekken zult komen. De route doet enkel kleinere dorpen aan waarmee ook de mogelijkheden voor het inslaan van boodschappen of het aanleggen op een terras beperkt zijn. Voor wat de taal betreft hebben we ons laten vertellen dat een deel van de bevolking hier Stellingwerfs spreekt, een taal die meer verwant is aan het Drents, het Gronings en het Platduits dan aan het Fries.

In bijna ieder dorpje in zuidoost Friesland kun je een kerk(je) aantreffen. In Friesland vind je het grootste aantal kerken per inwoner. Loop tijdens je wandeltocht eens om zo'n veelal prachtig gelegen kerkje heen en/of laat je informeren over de lange geschiedenis van het bouwwerk. Bijzonder in Zuidoost-Friesland zijn de verschillende historische klokkenstoelen. Dit zijn open bouwwerkjes, meestal van hout, waarin klokken zijn geplaatst. Vaak zijn ze te vinden bij sobere zaalkerkjes of bij kerkhoven. Vroeger werden ze gebruikt om berichten door te geven (bron: VVV-gemeente Ooststellingwerf).

Algemene routetips

- **Kaarten:** Wandelgids 1-1 LAW Friese Wouden pad | Wandelnet. Met prima kaarten. Wandelgids S6 Streek-pad Drenthe pad (Rondje Drenthe) | Wandelnet
- **Markering:** de bekende wit-rode markeringen van de LAW's en de geelrode markering van het Drenthe pad, een streek-pad.
- **Accommodatie:** chalets op de fraaie Boscamping te Appelscha. Wildkamperen is officieel niet toegestaan. Onderweg zijn diverse campings, ook min of meer aan de route. Of vraag een boer of je op zijn erf mag staan.
- **Vervoer:** als je (groep) beschikt over twee auto's dan is het bereiken van de start van de etappe en de weg terug naar de basischalets geen probleem.





Pasen 2021







Beetsterzwaag





Chalet met Pasen in 2021

